

Saksframlegg

Arkivsak-dok. 24/1876-2
Saksbehandler Sunniva Helland

Utvalg	Møtedato
Formannskapet	12.09.2024
Kommunestyret	26.09.2024

Fastsetting av valgdager for stortingsvalget i 2025

Kommunedirektørens forslag til vedtak

Kommunestyret vedtar at det i Risør kommune ved stortingsvalget i 2025 kun skal avholdes valgting mandag 8. september i alle kommunens stemmekretser.

Det delegeres til valgstyret å sette åpningstider på valgdagen.

Kort resymé

Valgting for stortingsvalget i 2025 er fastsatt til mandag 8. september. Kommunestyret kan vedta at det også skal gjennomføres valgting søndag 7. september i en eller flere av kommunens kretser.

Saksopplysninger

Stortingsvalg skal holdes i alle kommuner på den samme mandagen i september måned i det siste året av hver stortingsperiode. Valgdag for stortingsvalget i 2025 er satt til mandag 8. september. Kommunestyret kan vedta at det også skal avholdes valgting søndag 7. september på ett eller flere steder i kommunen.

Ved stortings- og sametingsvalget i 2021 ble 47,38 % av de innkommende stemmene avgitt under forhåndsstemmeperioden, mens 52,40 % av de innkommende stemmene ble avgitt under valgtinget. På valgtinget ble det mottatt 754 stemmer på søndag og 1313 stemmer på mandag. Totalt 2067 stemmer fordelt på 14 timer, noe som tilsvarer i underkant av 150 stemmeavgivninger per time totalt for alle tre stemmekretser. I kommunens minste stemmekretser Sønedeled og Hope, opplevde stemmemottakerne en del venting. Sønedeled hadde gjennomsnittlig 38 stemmegivninger per time, mens Hope hadde gjennomsnittlig 14 stemmegivninger per time.

Totalt ble 754 stemmer mottatt på søndagen, noe som utgjorde 19,12 % av de totale stemmene (inkludert forhåndsstemmer). Oppmøtet på søndagen var størst i «Risør krets», som stod for 12,37 % av de stemmene som ble avgitt på søndag.

Stemmer valgting 2021			
Sted	Søndag	Mandag	Totalt
Hope	77	111	188
Sønedeled	189	344	533
Risør	488	858	1346
Totalt	754	1313	2067

Stemmegivning ved stortingsvalget 2021 fordelt på krets og forhåndsstemmer/valgting:

Krets	Stemme-berettigede	Forhånds-stemmegivning	%-vis oppmøte	Valgting-stemmegivning	%-vis oppmøte	%-vis totalt
0000 Hele kommunen	32	4	12,50%	1	3,12%	15,62%
0001 Risør	3794	1569	41,35%	1339	35,29%	76,65%
0004 Hope	338	67	19,82%	191	56,51%	76,33%
0011 Sønedeled	1071	237	22,13%	536	50,05%	72,18%
Total	5235	1877	35,85%	2067	39,48%	75,34%

Det ble under stortingsvalget i 2021 en totalt valgdeltakelse på 75,34 %.

Det kan antas at prosentandelen for forhåndsstemmegivning for valget i 2025 vil bli noe lavere enn ved valget i 2021 da koronapandemien og usikkerhet gjorde at både valgdirktoratet og kommunene anbefalte velgerne å forhåndsstemme.

Ved valgene i 2019, 2021 og 2023 ble det gjennomført valgting både søndag og mandag, med følgende åpningstider for alle tre stemmekretser:

Søndag 16:00 – 20:00

Mandag 10:00 – 20:00

Kommunedirektørens ser for seg tre ulike alternativer:

1.

Kommunestyret vedtar at det i Risør kommune ved stortingsvalget i 2025 skal avholdes valgting søndag 7. september, i tillegg til mandag 8. september i alle kommunens stemmekretser.

Det delegeres til valgstyret å sette åpningstider på valgdagene.

2.

Kommunestyret vedtar at det i Risør kommune ved stortingsvalget i 2025 kun skal avholdes valgting mandag 8. september i alle kommunens stemmekretser.

Det delegeres til valgstyret å sette åpningstider på valgdagen.

3.

Kommunestyret vedtar at det i Risør kommune ved stortingsvalget i 2025 skal avholdes valgting søndag 7. september, i tillegg til mandag 8. september i Risør stemmekrets. Ved Sønedeled og Hope stemmekrets avholdes det valgting mandag 8. september.

Det delegeres til valgstyret å sette åpningstider på valgdagen.

Økonomi

Å avholde valgting med kun en dag (mandag 8. september) vil gi en økonomisk innsparing blant annet i forhold til godtgjøring og mat til stemmemottakere, overtidsbetaling og kjøregodtgjørelse for kommunens ansatte som involveres (i tillegg til innsparing av kommunale ressurser).

Hvor mange stemmemottakere som er tilstede (avgjøres av leder av stemmestyret), og andre uforutsette hendelser vil være avgjørende for økonomisk innsparing, men et estimat vil være innsparing på rundt 50.000 kr.

Ved å avholde valgting på søndagen i den ene kretsen vil innsparingen bli noe mindre.

Vurderinger

Kommunedirektøren anbefale å begrense åpningstidene ved kommunens stemmekretser til bare en valgdag. Alternativt kan det gjennomføres valgting også på søndag 7. september ved en av de 3 stemmelokalene som da vil kunne benyttes av alle innbyggerne i kommunen. Risør stemmekrets er den klart største, og det vil da være naturlig at denne velges. For dem som ikke har et ønske om å stemme på valgting kan de velge å avgi sin stemme under forhåndsstemmeperioden. Det vil i denne perioden bli lagt godt til rette for stemmegivning.

Ved å redusere valgting til en dag vil tilgjengeligheten for våre innbyggere bli noe redusert. På den andre siden vil kommunen tilby forhåndsstemming i en lang periode, og tilgjengelighet totalt vil være svært god.

Økonomi og bruk av kommunale ressurser, er et argument for å begrense valgdagen til én dag.

Sikkerhet ved gjennomføringen av valget, er også et argument som taler for dette. Dette handler både om den valgtekniske gjennomføringen, samt transport og oppbevaring av stemmesedler m.m.

Trenden viser at andelen som ønsker å forhåndsstemme stiger, og kommunedirektøren mener at vi kan håndtere valgtingstemmene på en god måte uten å gjennomføre to dagers valgting og at dette trolig i svært liten grad vil gå utover valgdeltagelsen. Likevel vil en innskrenking av valgdagene gi et dårligere tilbud for de som ønsker å stemme på valgting.

Kommunedirektørens konklusjon

Kommunestyret vedtar at det i Risør kommune ved stortingsvalget i 2025 kun skal avholdes valgting mandag 8. september i alle kommunens stemmekretser.

Det delegeres til valgstyret å sette åpningstider på valgdagen.